

10 may 2013-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 90 illiyi tamam olur!

<http://www.amu.edu.az>

TƏBİB

Təsisçi:

Azərbaycan

Tibb

Universiteti

Qəzet 1933 - cü ildən çıxır.

№06 (1560) 31 mart 2013 - cü il

Qiyməti 20 qəpik

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin 90 illiyi qarşısında Baş redaktordan

◆ 1969-cu ilin iyul ayında Heydər Əliyev oğlu Əliyev Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi seçildi. Həmişə güclü rəhbər arzusunda olan Azərbaycan xalqı arasında dərhal belə bir söz-söhbət yayıldı ki, respublikanın yeni birinci katibi, çox güclü, bacarıqlı, bilikli bir adamdır. Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin generalıdır. O, ölkədə çox böyük işlər görəcək, rüşvətخورluğun, haqsızlığın qarşısını alacaq.

Əhalinin böyük əksəriyyəti Heydər Əliyevi tanıdı. Bu günlərdə xalq öz yeni rəhbərini görmək arzusu ilə yaşayırdı. Lakin Heydər Əliyev hələlik televiziya ekranına çıxmırdı. Həmişə meydan sulayan rüşvətخورlar, əliyərilər, saxtakarlar öz qınlarına yığılmışdılar. Xalq böyük ümidlə yeni seçilmiş rəhbərindən işıqlı gələcəyini gözləyirdi.

Xalqın əvvəlcədən verdiyi proqnoz avqustun 5-də keçirilən plenumda daha ciddiyyəti, daha kəs-kinliyi ilə üzə çıxdı. Azərbaycanın yeni rəhbəri SSRİ-nin 15 respublikasının hesabat cədvəlində axırıncı yerlərdən birində duran Azərbaycan respublikasının bu acınacaqlı taleyi ilə heç cür razılaşmadığını bəyan etdi.

Bütün ölkəni silkələyən məruzəsində Heydər Əliyev Azərbaycanda xalq təsərrüfatının təxirəsalınmaz vəzifələrinə toxundu. O, göstərdi ki, sənayedə, tikintidə və kənd təsərrüfatında yaranmış vəziyyət dərinlən təhlil edilərək lazımı tədbirlər görülməlidir. Mərkəzi Komitənin şöbələri, vilayət, şəhər və rayon partiya komitələrinin, ilk partiya təşkilatlarının diqqətini əsas nöqsanlar üzərində cəmləşdirməyə yönəltdi. Hər bir rəhbər qarşısında tələbkarlığı və intizamı, üzərinə düşən vəzifəni, ona tapşırılmış işi yerinə yetirmək məsuliyyəti qoydu. Birinci katib bildirdi ki, məhsulun keyfiyyətinin yüksəlməsi, maya dəyərinin aşağı düşməsi, əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün ilk növbədə hər bir rəhbər işçi öz məsuliyyətini başa düşməlidir.

Respublikanın kənd təsərrüfatındakı mövcud vəziyyəti təhlil edən Heydər Əliyev dənli bitkilərin

məhsuldarlığının ölkə üzrə orta səviyyədə aşağı olduğunu, pambığın məhsuldarlığına görə və heyvandarlığın bütün göstəricilərinə görə müttəfiq respublikalar arasında axırıncı yerləri tutduğunu göstərdi.

Kənd təsərrüfatı istehsalının inkişaf sürətinin qənaətbəxş olmadığını vurğulayan Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi Heydər Əliyev bir sıra nazirlik və komitələri kəskin tənqid etdi.

Heydər Əliyev plenumda respublika radiosunu və televiziyanın, mətbuatın işinə də öz münasibətini bildirərək qeyd etdi ki, kütləvi-siyasi işin forma və vasitələrindən dolğun və səmərəli istifadə edilmir. Təbliğat və təşviqat işindəki şablonçuluğun, bəsitliyin kökünü kəsməyə çağırırdı.

Aspiranturaya münasibəti əsaslı qaydada dəyişməyi, dissertasiya işinə tələbkarlığı artırmağı bir vəzifə kimi qarşıya qoyan böyük rəhbər vəzifəsindən sui-istifadə edib alimlik dərəcəsi alanları tənqid elədi və tələb etdi ki, elmə yalnız onu həqiqətən zənginləşdirməyə, irəlilətməyə qadir olan adamlar gəlməlidir.

Təhsil, mədəniyyət sahəsinə ciddi toxunan birinci katib yaradıcı ziyalılara qayğının artırılmasını başlıca vəzifələrdən biri kimi irəli sürdü. Zəhmətkeşlərin ərizə və şikayətlərinə səthi və vicdansız münasibət göstərənlərin cəzasız qalmasını kəskin tənqid etdi. Fəhlə və qulluqçuların mədəni-məişət ehtiyaclarının ödənilməsi məsələsinə xüsusi əhəmiyyət verən Heydər Əliyev uca kürsüdən bəyan etdi ki, kadrlar təvazökar, özlərinə qarşı, ictimai və şəxsi həyatda davranışlarına qarşı tələbkar olmalıdırlar.

Öz rəhbərindən bu cür tələbkarlığı, qətiyyəti bu günə kimi görməmiş xalq indi Heydər Əliyevin plenumdakı məruzə ilə çıxışını əl-əl gəzdirdirdilər. Hamı onu dönə-dönə oxuyub müzakirəyə qoşulurdu. Xüsusilə rəhbərin əliyərilərə, rüşvətخورluğa qarşı kəskin çıxışı nəinki Azərbaycan zəhmətkeşlərinin, demək olar ki, bütün ölkə əhalisinin rəğbətine səbəb olmuşdu.

Martin 29-da ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasının akt zalında Azərbaycan Tibb Universiteti və Azərbaycan Kardiologiya Cəmiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə «İnfeksiyon endokarditlərdə profilaktika, diaqnostika və müalicəyə dair Avropa Kardiologiya Cəmiyyətinin rəhbər tövsiyələri» mövzusunda növbəti elmi konfrans keçirilmişdir.

Tədris-Terapevtik Klinikasının direktoru, professor Suxay Musayev tədbiri açaraq əvvəlcə başda rektor, akademik Əhliman Əmiraslanov olmaqla universitet rəhbərliyinin salamlarını çatdırdı, konfransın işinə uğurlar arzuladı.

O, xeyli müddətdir ki, planlaşdırılan maraqlı bir tədbirin Novruz bayramından sonra 3-cü iş gününə düşməsinə də

Kardiologiyaya dair elmi konfrans keçirilmişdir

xoş təsadüf hesab edərək bildirdi ki, Avropa Kardiologiya Cəmiyyətinin infeksiyon endokarditlərdə profilaktika, diaqnostika və müalicəyə dair rəhbər tövsiyələrini Azərbaycan Kardiologiya Cəmiyyəti, eləcə də kardiologiya ilə məşğul olan həkimlər həyata keçirməyə çalışırlar. Ürək xəstəliyindən əziyyət çəkən insanların müalicəsi, profilaktika, reabilitasiya işlərinə rəhbərlik etmək məsələləri bu tövsiyələrdə öz əksini tapır. Mütəxəssislərin bütün respublikada kardioloji xidmətin yüksəldilməsi üçün əllərindən gələni etdiklərini vurğulayan natiq Səhiyyə nazirliyinin müvafiq qu-

rumlarının yaxından köməkliyi ilə yeni müəssisələrin açılması, ölkəyə müasir cihazların gətirilməsi, onların işə salınması, kadrların xaricdə hazırlanması və dönüşü, hərbi kadrlara xüsusi qayğı göstərilməsini bu istiqamətdə görülən mühüm işlər kimi dəyərləndirdi.

S.Musayev möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyevin sərəncamı və ayırdığı vəsait hesabına tikilib istifadəyə verilən Tədris-Terapevtik Klinikasının yuxarıda sadalanan işlərin mərkəzində dayana biləcəyini dedi: «Bu klinika təkəcə professor-müəllim

(davamı səh. 3-də)

Ümummilli lider Heydər Əliyev və kitabxana işi

◆ Azərbaycan milli mədəniyyətinə, o cümlədən kitabxana işinə ulu öndər Heydər Əliyev qayğısı 1970-ci illərdən başlamışdır. Məhz bu illərdə kitabxanalar üçün yeni-yeni binaların tikilməsi, maddi-texniki bazaların yaradılması, ixtisaslı kadrların hazırlanması, kitabxana fondlarının zənginləşdirilməsi və təchizat məsələlərinin həyata keçirilməsi geniş vüsət aldı.

Ali və orta təhsil müəssisələrində tədris, elmi fəaliyyətin informasiya materialları ilə təmin olunmasında, ideya-tərbiyə məsələlərinin həyata keçirilməsində kitabxanalar xüsusi rol oynadı.

1974-cü ildə "Zəhmətkeşlərin kommunist tərbiyəsində və elmi-texniki tərəqqidə kitabxanaların rolunun daha da artırılması haqqında" qərara uyğun olaraq mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərinin yaradılması xüsusi əhəmiyyət kəsb etdi.

M.F.Axundov adına Respublika Dövlət Kitabxanasına Milli Kitabxana statusu verildi. Ümummilli lider bir neçə dəfə bu kitabxanada oldu.

Kitabxanalar üçün yaranmış ağır vəziyyətdən (1993-cü il) çıxış məhz ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən həyata keçirildi. Bu ildə yaranmış hökumət böhranı, müstəqilliyin itirilməsi təhlükəsi zamanı kitabxanaların tamamilə məhv olmasının qarşısını aldı.

1998-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi "Kitabxana işi haqqında" Qanun qəbul etdi. Bu qanun həm milli irsimizin, milli sərəvətimizin qorunmasında, həm də kitabxana işçilərinin sosial rifahının yaxşılaşdırılmasında mühüm əhəmiyyət kəsb etdi.

"Kitabxana işi haqqında" Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Qanunu "Azərbaycan" qəzetində (1999-cü il, 14 mart) dərc olunanda qanuna "Kitabxanaların özəlləşdirilməsi və icarəyə verilməsi" maddəsi də əlavə olunmuşdu. Bu məsələ ictimaiyyət arasında ciddi narahatlıq doğurdu. Kitabxanalara qarşı belə bir məsələnin həyata keçirilməsi Azərbaycan xalqına, elminə qarşı ağır bir zərbə

demək idi. Bunun nəticəsində Goranboy rayonunda mərkəzi kitabxananın özəlləşdirilməsi, Sumqayıt şəhərində 3 saylı kitabxananın özəlləşdirilməsi, Nərimanov rayonunda Y.Cəmənəzminli adına kitabxananın bağlanması, Bərdə rayonunda və Bakı şəhərində digər kütləvi kitabxanaların özəlləşməsinə cəhdlər edildi. Bütün cəhdlərə baxmayaraq bunların qarşısı məhz ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən alındı. Kitabxanaların hərtərəfli inkişafına qayğı göstərildi.

Respublikamızın çoxcahəli potensialı malik olmasında, ixtisaslı kadrların hazırlanmasında kitabxanaların böyük rolu olmuşdur. Bunlar əsasən də kitabxanalardan pulsuz istifadə olunması sayəsində əldə edilmişdi. Məhz bu nailiyyətlərin hesabına dövlətimiz dünya ölkələri içərisində qabaqcıllar sırasındadır. Azərbaycan savadlılar ölkəsi, elm, təhsilin inkişaf etdiyi bir ölkə kimi özünü dünya arenasında təsdiqləmişdir.

Bütün bunlar ulu öndərin elmə, təhsilə, kitabxanalara olan qayğısı sayəsində əldə olunmuşdur. Bu kimi ali, xalq üçün dəyərli, faydalı işlər indi də həyata keçirilir.

Ulu öndər Heydər Əliyev kitabxanalara həmişə yüksək dəyər vermiş, onların sərəvətininin qorunub saxlanılmasını hər zaman diqqət mərkəzində saxlamışdı. O, kitabxana haqqında öz fikirlərini aşağıdakı kimi ifadə etmişdi:

"Kitabxana xalq, millət üçün, cəmiyyət üçün müqəddəs bir yer, mənəviyyət, bilik, zəka mənbəyidir. Ona görə də kitabxanaya daim hörmət xalqımızın mədəniyyətini nümayiş etdirən amillərdən biridir".

Bəli, ümummilli lider Heydər Əliyev 2 dəfə də Azərbaycan Tibb Universitetinə gəlmişdir. O, birinci dəfə 1998-ci ildə 5 saylı tədris binasının açılışında iştirak etmişdir. Həmin vaxt Əsaslı Kitabxanaya da baş çəkmiş, kitabxanada tələbələr üçün yaradılmış şəraitlə tanış olmuş və razı qaldığını bildirmişdi. Bu kimi xüsusiyyətlər ulu öndərimizin gənclərin, zəhmətkeş təbəqələrin gələcəyi üçün vacib olan kitabxanalara göstərdiyi

qayğını təcəssüm etdirir. Bu qayğı Azərbaycan dövlətinə, Azərbaycan xalqına olan qayğının təzahürüdür.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin kitabxanalara qayğısı bu gün də prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilir. Bu həm dövlət səviyyəsində, həm də ictimai təşkilatlar tərəfindən həyata keçirilir. Əsaslı Kitabxana neçə illərdir Heydər Əliyev Fondu tərəfindən xeyli ədəbiyyatla təmin edilmişdir. Bu iş indi də davam etdirilməkdədir.

Əsaslı Kitabxanada Universitet rəhbərliyinin göstərişi və diqqəti sayəsində ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin prezidentlik fəaliyyətini əks etdirən foto-stend, kitab sərgisi, eləcə də onun haqqında yazılmış kitabları əks etdirən guşə yaradılmışdır. Fondumuzda ulu öndərimizin həyat və fəaliyyətini əks etdirən xeyli sayda ədəbiyyat vardır. Oxucularımız bu barədə xeyli materiallardan lazımcıca istifadə edə bilərlər.

"Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı"nın qəbul edilməsi də dövlətin müasir dövrdə kitabxanalara, elmə, təhsilə, xalqa olan diqqətindən irəli gələn qayğıdır. Əsaslı Kitabxanamız bu proqrama uyğun olaraq öz işini yüksək səviyyədə qurmuşdur. Oxuculara xidmət işi onların tələbatına uyğun aparılır.

Əsaslı Kitabxanada 2009-cu ildən başlanan elektron kataloqunun yaradılması indi də davam etdirilir. Ulu öndərimiz Heydər Əliyevə aid olan bütün materiallar elektron kataloqunda əks olunub. O cümlədən bu kimi məsələlərin internet vasitəsi ilə də öyrənilməsinə imkan yaradılıb.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi, ümummilli lider, ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanda kitabxana işinə qayğısı yüksək səviyyədə olmuşdur. Bu qayğı, bu siyasət bu gün də diqqət mərkəzindədir.

Ziyafət EMİNOVA,
Əsaslı Kitabxananın direktoru, tarix üzrə fəlsəfə doktoru

31 Mart - azərbaycanlıların böyük soyqırımı

Azərbaycan xanlıqlarının çar Rusiyası tərəfindən işğalı zamanı imperiya üçün az əhəmiyyət kəsb etməyən, erməni xəyanəti o gündən Azərbaycan xalqının boğazına tıxanmış tövqif-lənətə döndü. «Böyük Ermənistan» cəfəngiyatı qərbin və çar Rusiyasının əzib erməni damağına səpdiyi şəxər oldu. Azərbaycan erməni xəyanəti ilə rus ilhəqının mənəngənəsində qaldı. Azərbaycan xalqının taleyində isə erməni xəyanətinin doğan bələlər serialı başladı.

Ermənilər 31 Mart soyqırımını törətməyə tam hazır idilər. Çünki, erməni-daşnak faşistləri 1905-1907-ci illərdə açıq şəkildə Azərbaycan türklərinin qətləminə fərman verdilər və XX əsrin, həm də dünyada ilk soyqırımın faciəsini törətdilər. Bu bəşəri cinayətin bedelini ermənilərə ödədən olmadı. Həmin illərdə özünümdafie zeminində yaradılan və erməni təhlükəsinə dirəniş göstərən «Difai» təşkilatı çar Rusiyası tərəfindən ana bətnində məhv edildi, öz dəstəvuzu

ilə 1890-cı ildə siyasi-terror təşkilatı kimi yaradıldığı, bu soyqırımın iştirakçısı və təşkilatçısı Daşnaksütyununa tələmə siqal çəkdi. Dışləri türk qanına batdıqca ermənilər şimikdi. Lakin çar Rusiyasının çöküşü yersiz-yuvaş ermənilərin Azərbaycan torpaqlarından öncə Anadoluda özlərinə dövlət qurmaq arzularını gözündə qoydu. Osmanlı imperiyasına qarşı döyüşən Qafqaz ordusunun Sovet Rusiyası tərəfindən buraxılması, bu ordu- nun tərkibində döyüşən 250 minlik erməni silahsızın geri dönmələrinə, müdafiesiz və köməksiz qalmış və heç bir siyasi qurumu olmayan mülki, əliyalın Azərbaycan türklərinə silah çevirmələrinə meydan açdı. Quduzlaşmış erməni yaraqlıları Azərbaycanın həm Güneyinə, həm də Quzeyinə darırdılar. Bütöv Azərbaycanı al qana boyadılar. Bəli, azərbaycanlıların soyqırımı öz kuliminasiya nöqtəsinə Bakıda çatdı. Adamcıl, türk qanı içməyə hazır bir məxləqatin, bolşevik cildinə bürünmüş daşnak başkəsəni S.Şaumyanın RSFSR XKS nəyin bahasına olursa-olsun Bakı neftini əldən verməmək yolunda baş sındıran V.İ.Lenin tərəfindən Qafqaz işləri üzrə fəvqəladə komissar təyin edilməsi erməni-daşnak faşistlərinin Bakıda qeyri-insani qətləmə törətmələrinin təməlini qoydu. S.Şaumyandan başqa Avakyan, Arakelyan, Ter-Mikaelyan, Saakyan, A.Əmiryan, Mikoyan, Korqaryan və digərləri bu qırğının fəal iştirakçısı olmuşlar.

S.Şaumyanın qısa bir zamanda Bakıya topladığı 15 min daşnak silahsızından və 5 minlik qırmızı rus muzdlusundan ibarət 20 minlik terror qruplaşması və hərbişəkilmiş hissələri martın 30-da əliyalın azərbaycanlıların üzərinə hücumu keçdilər. Azərbaycanlıların six və kompakt yaşadığı küçə və tarixi məhəllələr, toplaşdıqları meydan yerləri və məscidlər, onlara məxsus cəmiyyətlər yerləşən binalar, qəzet redaksiyaları, mətbəələr, məktəblər, xəstəxanalar, milli mədəniyyət müəssisələri və şəhəratrafi kəndlər öz tərəflərinə çəkdiyə Xəzər donanmasının hərbi gəmilərindən, erməni məhəllələrindən və əvvəlcədən ayrı-ayrı binaların çardaqlarında yerləşdirdikləri toplardan və pulemyotlardan güllə, mərmə atəşinə tutuldu. Şəhər çar Rusiyasından qalma və ələ keçirdikləri aeroplanlardan bombalandı. Bundan sonra erməni terror dəstələri azərbaycanlıları yaşayın evlərə, mülk və məhəllələrə, şəhəratrafi kəndlərə soxulub azəri türklərini tarixdə misli görünməmiş vəhşiliklə qanına qəltan etdilər. Aprelin 5-nə qədər davamlı olaraq Bakı-ətrafı kəndlər-Əhmədli, Məmmədli, Balaxanı, Binəqədi, Bibi-Heybət, Hökməli, Zabrat, Sabunçu, Ramanı və Xırdalan kəndlərində mülki əhali qırğınlara məruz qaldı.

Mənbələri verdiyi məlumata və son dövr hesablamlarına görə martın 31-dən aprelin 7-nə qədər erməni quldurları təkcə Bakı və onun ətrafında 40 minə qədər azəri türkünün

məhv etdilər. Bu məhvetmənin icra tərzii ələ bir qəddarlıq, amansızlıq, vəhşilik, abırsızlıq, həyasızlıq və ədəbsizliklə həyata keçirildiki, bu gün ermənilərin bu rəzilliyini, alçaq və yaramzlığını heyvani yırtıcılıq adlandırmağa, erməni adı yanında dilsiz, ağızsız heyvanların adını bədnam eləməyə adamın dili gəlmir. Axı ermənilər bu hərəkətlərini bilərəkdən, şüurlu və məqsədyönlü şəkildə icra ediblər. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən 16 iyul 1918-ci ildə yaradılmış

Mart soyqırımının qurbanları. Quba məzarlığı

Fövqəladə Təhqiqat Komissiyasının Bakıda mart qırğınıyla bağlı apardığı araşdırmaların dindirən protokollarını oxuduqca erməni faşistlərinin vəhşiliklərini insan ağına, insan şüuruna yerləşdirməkdə çətinlik çəkirəm. Çünki bəşər tarixi heç zaman belə ağıla yerləşməyən vəhşiliklərə üz ləşməyib. Hərdən fikirləşirəm ki, bəşəriyyət niyə faşizmi Adolf Hitler və onun məsləkdaşlarının yaratdığını qeyd-şərtsiz qəbul edir, halbuki ermənilər daha əvvəl bu ideyaların daşıyıcıları olublar və keçən yüzilliyin 30-40-cü illərinə qədər neçə-neçə bəşəri cinayətlər törədiblər. Danılmaz tarixi faktdır ki, azərbaycanlıların soyqırımı təkcə Bakı ilə məhdudlaşmadı. Aprel ayının ilk günlərindən etibarən eyni ilə Şamaxı, Quba, Xaçmazda da insanlar erməni qətləminin qurbanı oldular. Azərbaycan qəzalarına «Sovet qoşunları» adı altında yeridilən quldur dəstələrə T.Əmiryan, H.Amazaps kimi başkəsənlər rəhbərlik edirdilər.

Şamaxı qəzasında ermənilərin törətdikləri cinayətlər nəticəsində 100-ə qədər kənd yerlə yeksan edildi. Şəhər dağıdıldı və nəticədə qəzanın 30-35 min əhalisi məhv edildi. Quba qəzasındakı vəhşiliklər nəticəsində qəzanın 122 kəndi dağıdıldı və 25 minə qədər azərbaycanlı, yəhudi və ləzgi qətləmlərin qurbanı oldu. Hər iki qəzadakı erməni vəhşiliklərini özündə əks etdirən tükürpədicə faktları dile gətirmək olduqca çətindir. Göyçay, Kürdəmir, Salyan, Lənkəran bölgələrinin saysız-hesabsız əhalisi də erməni vəhşiliklərinin qurbanı oldu və yaşayış məntəqələri yerlə yeksan edildi. Beləliklə, Şimalı-Cənublu Azərbaycan torpaqlarında mart-aprel aylarında 250 minə qədər azəri türkü soyqırına məruz qaldı, minə qədər yaşayış məntəqəsi yerlə yeksan edildi. Qeyd olunan rəqəmə tarixi Qərbi Azərbaycan torpaqlarındakı qırğınları da əlavə etsək 350 mini keçəcəkdir. Təəssüflə qeyd etməliyə ki, ermənilərin azərbaycanlılara tətbii etdikləri soyqırımlar onilliklər boyu dünya ictimaiyyətinə çatdırılmayıb, gizlədilib. Erməni faşizminin əməlləri özünün hüquqi-siyasi qiymətini ala bilməyib. Yalnız Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpasından, ulu öndərimizin ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdışı ilə bu qətləmə öz siyasi qiymətini ala bildi. Heydər Əliyevin «Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 26 mart 1998-ci il tarixli Fərmanı» ciddi bir sənəd kimi tarixə birdəfəlik həkk edildi. Bu tarixi sənəddə deyilirdi: «Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi kimi Azərbaycan Respublikası bu gün onun axıra qədər həyata keçirilməyən qərarların məntiqi davamı olaraq soyqırım hadisələrinə siyasi qiymət vermək borcunu tarixin hökmü kimi qəbul edir».

Füad MƏMMƏDOV,
İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkilatı kafedrasının baş müəllimi

Güləşçilərimizin uğurlu çıxışları

Martın 12-dən 15-ə kimi universitetimizin güləş üzrə yığma komandaları Milli Aviasiya Akademiyasının idman zalında uğurla çıxış ediblər.

Tələbələrimizin əksəriyyətini qızlar təşkil etməsinə baxmayaraq cüdo və Yunan-Roma güləşçilərimiz Ali məktəblər arasında keçirilən XI Respublika Universiadasında I yer, sərbəst güləşçilərimiz isə III yer tutmuşlar.

Aşağıda adları çəkilən tələbələr və məqci-müəllimlər bu yarışlarda xüsusi ilə fərqlənmişlər. Belə ki, bədən tərbiyəsi və idman kafedrasının baş müəllimi Azər Bağirovun məşqçiliyi ilə cüdo güləşi üzrə Vüsal Xəlilli (qrup 1131^a) I, Rəfael Nağıyev (qrup 10^b) II, Pərvin Vəliyev (qrup 1120^a) isə III yeri tutmuşdur.

Bədən tərbiyəsi və idman kafedrasının professoru Zakir Zeynalovun məşqçiliyi ilə Yunan-Roma güləşi üzrə Abdulrəhman İsmayilov (qrup 735^b) I, Urfa Mustafayev (qrup 303^b) I, Bəhrüz Mehri (qrup 704^b) II, Ənvər Aslanov, Nazim Hacıyev və Rəhman Aslanov (qrup 1131^b) isə III yeri tutmuşdur.

Bədən tərbiyəsi və idman kafedrasının baş müəllimi Adil Dadaşovun məşqçiliyi ilə sərbəst güləş üzrə Turxan Musayev (qrup 700^a), Hafiz Kərimov (qrup 1121^a) və Bəhrüz Mehri (qrup 704^b) II, Kənan Əlizamanlı (qrup 310^b) isə III yeri tutmuşdur.

Biz onları ürekdən təbrik edirik!

Nəzərə almaq lazımdır ki, hələ idmanın 7 növü üzrə yarışlar aprel-may aylarında keçiriləcək. Ümid edirik ki, bu yarışlarda da yaxşı nəticələrə nail olacağıq.

Sevinc İSAYEVA,
İdman klubunun sədri

Novruz bayramı hər bir azərbaycanlı üçün əziz bayramdır

○ Novruz bayramı hər bir azərbaycanlı üçün əziz bayramdır. Bu, hər bir insanın, hər bir vətəndaşın bayramıdır, ulu babalarımızdan əsrlərdən-əslərə keçib gəlmiş əziz bayramdır. Bu bayram həm adi insan bayramıdır, həm millət, həm xalq, həm də dövlət bayramıdır. Bu bayramı bütün başqa bayramlardan fərqləndirən cəhət bundan ibarətdir.

yubovanın rəhbərliyi altında "Avita" şirkətinin dəstəyi ilə bronxial astma və digər allergik xəstəlikləri olan uşaqlar üçün Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris-Təpəvtik Klinikasında Novruz şənliyi təşkil olunmuşdur. Şənlikdə 50-dən artıq xəstəyə müxtəlif bayram hədiyyələri və allergik xəstələrin müalicəsində mühüm əhəmiyyət kəsb edən "Lukastin" preparatı paylanmışdır. Bayram

Hər bir vətəndaş, hər bir insan, hər bir azərbaycanlı, Azərbaycan torpağında yaşayan hər bir insan bu bayramı öz qəlbində, öz evində, obasında, ailəsində bayram edir. Novruz bayramı həm də insanları birləşdirən, onları xeyirxahlığa səsləyən bayramdır. Bu bayramda insanlar bir-birini yada salır, bayramlaşır, dünyasını dəyişmiş əzizlərini ziyarət edir, qayğıya ehtiyacı olanlara köməklik edirlər. Bu niyyətlə də, Azərbaycan Tibb Universitetinin II Uşaq xəstəlikləri kafedrasının müdiri, Azərbaycan Allerqoloq, Immunoloq və Immunoreabilitoloqlar Elmi Cəmiyyətinin prezidenti, eməkdar elm xadimi, professor Amalya Əy-

tədbirində Novruzun atributları olan Keçəl və Kosa'nın iştirakı isə uşaqların sevincini daha da artırmış, tədbirə əsl bayram əhval-ruhiyyəsi vermişdir. Musiqi sədaları altında əylənən uşaqlar Kosa və Keçəllə müxtəlif fotoşəkillər çəkdirir, şeir deyir və onlarla birlikdə mahnı oxuyurdular. Xəstələrimizə bu sevinci bəxş edən insanlara dərin minnətdarlığımızı bildirir, gələcəyimiz olan uşaqlarımıza isə sağlam həyat arzulayırıq. Qoy bu sevinc, gülüş heç bir zaman onların üzündən əskik olmasın!

Məleykə KƏRİMOVA,
II uşaq xəstəlikləri kafedrasının dosenti

Novruzlu günlərimiz

Azərbaycan - odlar yurdu, müqəddəs Vətənim. Məni səndən heç kim ayıra bilməz. Çünki Allahım məni sənə üçün yaratmışdır. Mən hara getsəm də, harada olsam da, yənə də sənənləyəm. Səni qəlbimdə daşıyıram. Böyük şairimiz Məmməd Araz yaxşı deyib: «Vətən mənə oğul desə nə dərdim, mamur olub qayasında bitərdim».

Azərbaycanın çoxlu adət-ənənələri var. Bunlardan biri də Novruz

bayramıdır. Novruz bayramı yazın gəlişi ilə bağlıdır. Novruz bayramı bizə Manna dövlətindən qalıb. Tarixi minilliklərlə ölçülür. Novruz bayramının da müxtəlif ənənələri vardır. Bunlardan biri də çərşənbəbədir. Dörd çərşənbə var: su, od, torpaq, yel. Bu çərşənbələrin hər birisinin mənası var.

Su çərşənbəsində çayların, göllərin, bulaqların donu əriyir. Sular canlanır. Bu çərşənbədə insanlar suyun üstündən tullanırlar. Od çərşənbəsi-bildiyimiz kimi Novruz bayramında oda inanc da var. Ona görə də insanlar bu çərşənbədə odun üstündən tullanırlar və keçən il nə qədər pislik, kin, küdurət vardsa, odda yanmasını, gələn ilin ruzilli, bərəkətli olmasını arzulayırlar.

Torpaq çərşənbəsində torpaqdakı qarlar əriyir, təbiət canlanır. Güllər açır, ağaclar tumurcuqlanır, otlar yenidən yaşllaşır, dağlar yaşıl örpəyə bürünür. Bir sözlə torpaq oyanır.

Yel çərşənbəsində külək əsir, torpağı yuxudan oyadır. Deyimlərə görə yel çərşənbəsində ulu babalarımızın ruhu evlərə gəlir, ona görə də evlərdə çiraqları söndürmək olmaz. Yel çərşənbəsində külək torpağı şillələyir və yuxudan oyadır.

Novruz bayramında təbiətin rəmzi olan

səməni yetişdirilir. Tonqallar qalanır. Uşaq-lar yumurta döyüşdürür. Novruzun əsas rəmzi olan xonça bəzədilir. Nənələr, analar şəkərbura, paxlava, şorqoğal, badambura bişirirlər. Süfrə bəzədilir, evlər təmizlənib yığışdırılır ki, gələn il ruzilli, bərəkətli olsun.

Novruz bayramı milli folklor nümunəsi kimi də qorunub saxlanılır. Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi Abbas Səhəth Novruzunu belə vəsf edirdi:

O gün ki, fəslə yaz olar,
Gecə-gündüz taraz olar.
Havanın artar istisi,
Daha soyuqlar az olar.
Ərir dağın, çölün qarı,
Ayar dərələrə sarı.
Gurultu ilə sel gələr,
Salar sədaya çayları.
Qaranquş ol zaman gələr,
Yenə tiker yuvasını.
Qonar yaşıl ağaclara,
Oxur gözəl havasını.

Xalqımız azadlığını əldə etdikdən sonra Novruz bayramı dövlət bayramı səviyyəsinə qalxıb. Bu bayram hər il Vətənimizdə böyük təmtəraqa qeyd olunur. Mən də həmyaşıdlarıma, ata-analarımıza, baba-nənələrimizə bu bayram münasibəti ilə təbrik edirəm. Gün olsun ki, bu bayramı Qarabağımızda, Zəngəzurumuzda qeyd edək.

Ceyhun MƏMMƏDLİ,
Avropa liseyinin VI sinif şagirdi

Kardiologiyaya dair elmi konfrans keçirilmişdir

(əvvəlki səh. 1-də)

heyəti, tələbələrımız üçün deyil, xalqımız, respublikamız üçün böyük töhfədir, qısa müddətdə həqiqətən də universitet klinikası olaraq özünü doğruldur. 2010-cu il oktyabrın 1-də ölkə başçısının iştirakı ilə açılışı olan klinikada 2011-ci ilin evvelindən xəstə qəbul etməyə başladıq. Birinci il təxminən 18500 nəfər müraciət etdisə, 2012-ci ildə təkəcə poliklinika şöbəsinə 35000 nəfər müraciət etdi. İndi poliklinika şöbəsində hər gün 300-450 nəfəri qəbul etmək imkanımız var. 400 yataq yerimizin hamısı həmişə dolu olmasa da, müraciət edən xəstələrin sayı getdikcə artır. Biz çalışırıq ki, dünyanın müxtəlif elm mərkəzlərində, qabaqcıl tibb mərkəzlərində təcrübə keçmiş məzunlarımızı burada praktiki işlərə cəlb edək".

Azərbaycan Kardiologiya Cəmiyyətinin xətti, istiqaməti olan bir qurum olduğunu söyləyən S.Musayev burada tanınmış kardioloqların işlədiyindən söhbət açdı. Prezidentin birbaşa sərəncamı və ayırdığı vəsait hesabına ölkəmizə gələn 5 aparıcı mütəxəssisin iştirakında məşhur kardioloq

Dr. Konstantinos Kiriazisin olmasını, onun bu tədbirdə iştirakından məmnunluğunu da dilə gətirdi.

Azərbaycan Kardiologiya Cəmiyyətinin sədr müavini Dr. Firdovsi İbrahimli konfrans üçün yaradılan şəraitə görə Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru, millət vəkili, akademik Əhliman

Avropa Kardiologiya Cəmiyyətinin rəhbər tövsiyələri» (ingilis dilində), Dr. Oktay Musayevin «İnfeksiyon endokardilərdə profilaktika, diaqnostika və müalicəyə dair Avropa Kardiologiya Cəmiyyətinin rəhbər tövsiyələri» (Azərbaycan dilində) və dosent Dr.Ramin Bayramlının «Sepsis və infeksiyon endokarditlərin kliniki mikrobioloji diaqnostikası (ATU-nun TTK-nın təcrübələri)» mövzusunda məruzələri dinlənilirdi.

Əmiraslanov başda olmaqla professor-müəllim heyətinə təşəkkürünü bildirdi, belə tədbirlərin mütəmadi keçirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırdı.

Sonra Dr. Konstantinos Kiriazisin «İnfeksiyon endokarditlərdə profilaktika, diaqnostika və müalicəyə dair

Sonda məruzəçilər konfrans iştirakçılarının suallarını cavablandırdılar.

Arif MƏMMƏDLİ

TƏLƏBƏLƏR ARASINDA ŞOU DEBAT

◆ "Vətəndaş Cəmiyyətində Debat" İctimai Birliyi və ATU-nun Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin birgə fəaliyyəti ilə martın 15-də Azərbaycan Tibb Universitetində ATU Debat Klubunun "YAZ -2013" Debat mövsümünün açılış mərasimi keçirilmişdir.

Açılış mərasimində "Vətəndaş Cəmiyyətində Debat" İB -nin sədri Seymur Hüseynov və ATU THİK-in sədri Elşad Novruzov, ADİU, BDU, ADU, AKU, AzMİU Debat Klublarının nümayəndələri və Azərbaycan Tibb Universitetinin müxtəlif fakültələrində təhsil alan 200-dən artıq tələbə iştirak edirdi.

Tədbir ATU DK-in sədri Toğrul Süleymanlının ATU DK-ın yaranması və hazırkı fəaliyyəti barədə qısa məlumat verməsilə başladı. Nəticələr tədbir iştirakçılarını salamladıqdan sonra 2011-ci ilin Payız möv-

sümündə keçirilmiş Respublika Gənclər Debat Forumu barədə hazırlanmış qısa sənədli film nümayiş olundu. Daha sonra Şou Debat başlandı. "Qadınlara qarşı gender əsaslı zorakılığın aradan qaldırılmasında əsas məsuliyyəti kişilər daşıyır." Mövzusunda oynanılan şou debatda tərəflər çıxış etmişlər.

Təsdiq komandasından (UniMix), Pərvin Cabbarova

(ATU), Tural Abdullazadə (ARPDİA), Murad Muradov (BDU), İnkər komandasının üzvləri (Realist), Fəxryyə Balakışiyeva (BDU), Məhinbanu Məmmədli (ATU), Şirxan Vəliyev (ATU) ilə debata qatıldılar.

Tədbir sonda Azərbaycan Tibb Universitetində fəaliyyət göstərən debat klubun qısa tarixini özündə əks etdirən slaydla başa çatmışdır.

Qəmər ƏLİQIZI

QIYMƏTLİ DAŞLAR MÜALİCƏ EDİR

Əqiq

Əqiq xalsedonun incə lifli laylay rəngə malik növüdür. O, nazik və radial şüalı kvarts törəmələrinin sıx gizli kristallik aqreqatlarından ibarətdir. Əqiq ağ-südə rəngdən tutmuş sarımtıl, yaşılmtıl və hətta qara rəngə qədər ola bilər. Ağ və qarazolaqlı növü oniks, qırmızı və ağzolaqlı - karneoloniks, qırmızımtıl - qonur və ağzolaqlı - sardoniks adlanır. Ən gözəli, mərkəzi nöqtə ətrafında yerləşən konsentrik laylı gözcüklü və ya eynəklə əqiqdir.

Belə daşları bəzən "bayquş gözləri" adlandırırlar. Qədim Şərqi ölkələrində mamırli adlandırılan, sıx meşə cəngəlliklərinə oxşayan bəzəkli əqiqlər xüsusilə qiymətli hesab olunurdu. Ağacın oxşar yetişdirmə və əlavələrlə olan əqiqlər "dendritli" və ya dendrit daşları (yunanca dendron - "ağac deməkdir") adlandırılır. Duman kimi qabarmış şəkili daşlar şaxtali əqiq adını almışdır.

Əqiq damarlarda, jeodlarda, vulkanogen süxurlar arasında rast gəlinir. Zərgerlikdə məlum daşı və yarımqiymətli daş kimi işlədilir. Yüksək dərəcədə sərt və turşuyadavamlı olduğundan texnikada həvəng, əqiq tərəzilər üçün istifadə edilir.

Əqiqin "zolaqlı" daş adı Siciliyada Axates çayının qədim adından eməle gəlmişdir. Digər rəvayətə görə əqiq (rusca "aqat") yunanca axates - "xoşbəxt" sözündən törəmişdir.

Əqiq yataqları vulkanik süxur-

larla əlaqədardır. Azərbaycan Respublikasındakı yataqları Laçın, Göygöl rayonları ərazisində yerləşir.

Əqiq potensiyasını gücləndirir, uzunsürən öskürək və boğaz xəstəlikləri zamanı xeyirlidir. Onun qıc olmanı aradan götürməsinə, vahimə ilə mübarizədə köməklik göstərməsinə, infeksiyalardan və medə xəstəliklərindən mühafizə etməsinə ümid edilir. Əqiq medə şirəsinin turşuluğunun normallaşmasını, orqanizmin toksinlərdən təmizlənməsini təmin edir. Onun insanı radiasiya təsirinə mühafizə etməsi haqqında fikir vardır.

Qədim Romada əqiq Pomon meyvəsi iləhe-si daşı hesab edilirdi halda bizim dövrdə onu fermerlərə və bağçılıq mütəxəssislərinə hədiyyə edirlər. Əqiq Avropada sağlamlıq, firəvan yaşamaq və uzunömürlülük, Hindistanda isə xoşbəxt yaşamaq rəmzi hesab edilir.

Əqiqlə bəzədilmiş zinət əşyaları öz sahibini ünsiyyətdə xoşagədən və bəlağətli olmasına kömək edir, onu həmçinin düşmənin cəzasından mühafizə edir. Əqiq insanı enerji həmləsindən və "enerji vampirizmindən" qoruya bilər.

Rəngindən asılı olaraq əqiq insanlarda onurğa boyunca yerləşən bütün aktiv mərkəzlərə təsir göstərir.

Əqiq ilə bəzədilmiş zinət əşyalarını, əsasən, buğa və əkizlər bürcündə doğulanların taxması məsləhət görülür.

Sahib ƏHMƏDOV,

Ümumi gigiyena və ekologiya kafedrasının dosenti

Etibarsız sayılır

II müalicə-profilaktika fakültəsinin II kurs, 345^a qrup tələbəsi Tağıyeva Vüsalə Zübeid qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin I kurs, 320^a qrup tələbəsi Teymurov Cəmil Vidadi oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin I kurs, 302^b qrup tələbəsi Səfərlı Fərəh Tariyel qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

I müalicə-profilaktika fakültəsinin I kurs, 120^a qrup tələbəsi Mirzəyeva Lalə İlqar qızının adına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin II kurs, 345^a qrup tələbəsi Bağirov Namiq Əsgər oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Vüsalənin 14 yaşını nənələri Sədaqət xanım, Əlmira xanım, atası Nazim, anası Natiqə, əmisi Rasim, qardaşı Altun və Sonə xanım səmimi qəlbədən təbrik edir, ona doğmalarının əhatəsində xoşbəxt ömür arzulayırlar!

Vüsalə gözümüzün nurudu, Evimizin sərvətidir, varıdır. Sevinirik onun 14 yaşını, Bu ad günün mübarəkdir, mübarək!

İdris bala 5 yaşının tamam olması münasibətilə babaları Sədi və İdris müəllim, nənələri Ayna və İradə xanım, atası Rəmil, anası Nəcibə, dayısı Elnur İrəvanlı ürəkdan təbrik edir, daim doğmalarının əhatəsində xoşbəxt böyüməsini arzulayırlar!

Siqareti atmaq üçün vacib olan əsas göstəriş və sosial məsuliyyət

◆ **Bunu birdəfəlik bilmək lazımdır ki, əgər siz tütün aludəçisinsizsə, ondan imtina etmək bəlkə də həyatınızda sağlamlığınız üçün atduğunuz ən yaxşı addım olar. Dünyada tütün asılılığı müalicəsinin 120 növü var. Onlardan 40-ı müntəzəm olaraq istifadə edilir.**

Siqaretin və bu kimi bir sıra tütün məmulatlarının tərkibində güclü fiziki meyl yaradan maddə-nikotin mövcud olduğuna görə, onun istifadəsini müvəqqəti və ya daimi saxlamaq çox çətindir. Müntəzəm siqaret çəkənləri böyük əksəriyyəti ondan qurtulmaq üçün etdikləri birinci cəhdlərində uğursuz olurlar. Bu barədə görkəmli klassik Mark Tven bir dəfə deyib: "Siqareti atmaq çox asandır, mən özüm min dəfə atmışam". İllər keçdikcə, siqaret aludəçilərinə rast gəlinən xəstəliklərinin sayının artması və ya inkişafı belə, siqaretdən imtina asanlaşdırmadı. Əksinə, siqareti birbaşa atan şəxslərin müəyyən qismində yaranmış ağırlaşmaların eməle gəlməsi faktını qabardıb özlərinin siqaretdən ayrılmamaqlarına haqq qazandırtdılar.

Tütündən asılılıq müxtəlif şəxslərdə müxtəlif dərəcədə olur. Asılılıq dərəcəsi bir çox faktordan-şəxsin fiziki xüsusiyyətləri, arzuları, həyat tərz, ətrafı, ictimai-iqtisadi statusu, təhsili və sairədən asılıdır. Hətta cinsindən də. Aludəçilərin əhatəsində olan birinin siqaretdən azad olması daha ağırdır. Lakin mümkündür. Siqaretdən qurtulmaq üçün insan məcburiyyətdə olmalıdır. Məcburiyyətə misal olaraq, istənilən Avropa xəstəxanasını göstərmək olar. Bu tip müəssisələrdə siqaret çəkmək üçün xüsusi ayrılmış ərazini tapmaq çox çətindir, ən yaxşısı həmin an siqaretdən imtina etməkdir! Bu "uzun axtarışlardan" imtina bir müddət davam etdikdən sonra artıq adət halını alır...Və müsbət nəticələr əldə edilir.

Gündəlik meyvə-tərəvəz, süd və süd məhsulları, şirin və acıq içkilərdən istifadə etmək, tez-tez duş, isti vanna qəbul etmək və saqqız (nanəli) çeynəmək siqaretin atılmasına böyük dəstək verir. Tünd içkiləri, acı və ədvalı yeməklərin qida rasionunuzdan çıxarılması məsləhət görülür. Həmçinin, C vitamini ərzaqların da istifadəsi müvəqqəti azaldılmalıdır. Belə ki, Avstraliyalı alimlərin tədqiqat nəticələrinə görə, C vitamini siqaret aludəçiləri üçün ziyanlıdır. Alimlərin fikrincə, C vitamini tütün tütüsündəki maddələrlə birləşərək həm asılılığı artırır, həm də ağır nəticələrə gətirəcək fəsadlar törədə bilər. Gündəlik həyat tərzinin daha rəngarəng və dəyişkən olması vacib məqamlardan biridir. Yəni, əyləncə və istirahət məkanlarını, hər hansı bir ünvana getmək üçün istifadə olunan marşrutları belə dəyişmək və ümumiyyətlə, bütövlükdə, aktiv həyat tərzinə keçmək siqareti atmağı inanılmaz yüngülləşdirir. Siqareti atmaq üçün dünyəşöhretli alim, prof. İbrahim Saraçoğlunun çox praktik bir resepti mövcuddur. Belə ki, 1 desert qaşığı qarabaş otu (yunan lavandası) 1 stəkan suda 3 dəqiqə qaynadılıb içilir. Bu proses gün ərzində ən azı 3 dəfə aparılmalıdır. Ya da hər dəfə siqaret çəkmək istəyəndə 1 qurtum (bir neçə saniyə ağızda saxlamaqla) içmək lazımdır. Əgər bunu etmək imkanı yoxdursa, otun çubuğunu özünüzlə gəzdirib, çəkmək istəyəndə çeynəməyiniz məsləhət edilir. Lakin siqareti atmaq üçün təklif edilən bütün vasitələrdə olduğu kimi, burada da hər şeydən əvvəl insanın siqaretdən qurtulmaq istəyinin çox olması vacibdir.

Siqareti atdıqdan ilk 3 ay ərzində ona yenidən aludə olmaq ehtimalı yüksək olaraq qalır. Bu müddət

ərzində yuxarıda qeyd edilən tövsiyələri gözləməklə spirtli içki qəbulundan və siqaret istifadəçilərinin əhatəsindən uzaq olmaq bu ehtimalı hədsiz azaldır. Siqaretdən azad olmaqda idmanın çox böyük rolu vardır. İdman siqaretdən yayındırmaqla yanaşı həm də nəfəsi təmizləyir.

Siqarete aludəçilik nəinki fiziki və bioloji, həmçinin sosial, psixoloji, maddi və s. problemlər yaradır. Şəxsin cəmiyyətdəki statusuna mənfi təsir edir. Siqaret artıq istifadəçilərin həyat tərzinin bir hissəsini tutduğu kimi, gərək onunla mübarizə də insanın həyatında ən azından onun qədər yer tutsun!!! Bildiyimiz kimi, nikotin siqarete aludə olmağın ən əsas səbəbidir. Və əgər siqaretlərin, siqaretlərin və ümumiyyətlə, tütün məmulatlarının istehsalında nikotin istifadəsini kəskin azaltsalar, və ya ümumiyyətlə, qadağa etsələr, "tüstü narkomanları"nın sayı da kəskin azalar.

Yarım əsr öncə böyükərlər arasında siqaret çəkənlərin sayı siqaret çəkməyənlərin sayından çox idi. Son zamanlarda siqaret çəkməyin qərbdə "gözəl həyatla" assosiasiya doğurmaması və dəbdən çıxması, maafrifçilik işlərinin və marketingdə tətbiq oluna bir çox anti-tütün təbliğat-təşviqat işlərinin gücləndirilməsi tütün istifadəçilərinin sayının nəzərə çarpacaq dərəcədə azalmasına səbəb olmuşdur. Statistika görə, Amerikada siqaret istifadə edilməyən evlər 1993-cü ildə 45% , 2006-cı ildə isə 86% olmuşdur. Bu gün inkişaf etmiş ölkələrdə siqaret çəkənlər böyükərlərin 20%-ni təşkil edir. İngiltərədə hər gün 2000 insan uğurlu şəkildə siqaret çəkməyi atır. Bu ona gətirib ki, son 10 il ərzində siqaret çəkənlərin sayı 10 milyon nəfər azalıb. Lakin hələ də siqaret tütün məmulatları arasında istifadəsinə görə üstünlük təşkil edən və hal-hazırda Avropada vaxtından əvvəl ölüm hallarının əsas səbəblərindən biridir. Avropalılardan 30%-i siqaret çəkir. Onların 35%-i gənclərdir. O, istifadəçilərinin təqribən yarısını öldürür. Hər il 1,6 milyon insanın ölümünə səbəb olur. Siqaret çəkənlərin yarısından çoxu orta yaşda-vaxtından əvvəl dünyasını dəyişirlər.

Bu gün dünyada 250 milyon qadın və 1 milyard kişi hər gün siqaret çəkir. Demək olar ki, hər yaşda, hər yerdə, hər an siqaret aludəçilərinə rastlamaq mümkündür. Hər kəs cəmiyyətin qurulmasındakı məsuliyyətlərini dərk etməli, özündə olan və olmayan zərərli verdilərlə nəinki öz sağlamlığı, eləcə də, övladlarının, ailəsinin, dostlarının, çevrəsinin və bütövlükdə bəşəriyyətin gələcəyi naminə mübarizə aparmalıdır. Nə yazıq ki, dünyanın tütün istehsal edən böyük şirkətləri insanların sağlamlığını, uşaqlarımızı, gənclərimizi düşünərək əsaslı addımlar atmaq əvəzinə, siqaretlərə, siqaretlərə və s. bu tipli tütün məmulatlarına müxtəlif aromatik-kimyəvi qatqılar qatmaqla, onların və onların qutularının dizaynını təkmilləşdirməklə, bir sözlə, onların marketinginə külli miqdarda vəsait ayırmaqla nəticədə bəşəriyyəti məhv edə biləcək müxtəlif xəstəliklərə sürükləyirlər...

Cauid FƏRZULLAYEV,

II müalicə-profilaktika fakültəsinin IV kurs, 206^a qrup tələbəsi

Allah rəhmət eləsin!

İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkilatı kafedrasının öməkdaşları kafedranın assistenti

Sara xanımın

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Ailə təbəbəti kafedrasının kollektivi kafedranın öməkdaşı və QİÇS mərkəzinin şöbə müdiri Dilşad Mahmudovaya

qaynanasının

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ailə təbəbəti kafedrasının öməkdaşları nevrologiya və tibbi genetika kafedrasının dosenti Fərid Məmmədboyova qardaşı

Əliyar Məmmədboyovun

vaxtsız vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

I uşaq xəstəlikləri kafedrasının öməkdaşları kafedranın dosenti Sabir Əmirəliyevə əzizi

Mirşahın

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Xarici dillər kafedrasının öməkdaşları kafedranın alman dili üzrə baş müəllimi

Şahnaz xanım Mustafayevanın

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Xarici dillər kafedrasının öməkdaşları kafedranın fransız dili üzrə müəllimi Roza xanıma

qardaşının

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Cərrahi xəstəliklər kafedrasının öməkdaşları kafedranın assistenti Aydın Əliyevə əzizi

Fazilə xanımın

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Yolxucu xəstəliklər kafedrasının kollektivi kafedranın öməkdaşı Suqra xanım Hüseynovaya qardaşı

Yaqub Hüseynovun

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

**Baş redaktor
ELDAR İSMAYIL**

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.
Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet "Təbib" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılır, səhifələnilir, "Bəxtiyar-4" İKŞ-də çap olunur.

ÜNVANIMIZ:
Mərdanov qardaşları - 100
2-ci mərtəbə,
tel.: 595-24-97

Lisensiya N - 022633
İndeks -0269
Sayı 4000
Sifariş: 847